

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

Brüsszel, 2014. február 27.
(OR. en)

2011/0405 (COD)

PE-CONS 126/13

COEST 391
COMAG 124
PESC 1487
RELEX 1131
FIN 913
CADREFIN 353
DEVGEN 321
CODEC 2867

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
.../2014/EU RENDELETE

(…)

az Európai Szomszédági Támogatási Eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 209. cikke (1) bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében³,

¹ HL C 11., 2013.1.15, 77. o.

² HL C 391., 2012.12.18, 110. o.

³ Az Európai Parlament 2013. december 11-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ...-i határozata.

mivel:

- (1) Ez a rendelet létrehozza az Európai Szomszédsgai Támogatási Eszközt (ENI), amely más eszközök mellett közvetlen támogatást nyújt az Európai Unió külső politikáihoz. Ez a rendelet a 2013. december 31-én hatályát veszített 1638/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ helyébe lép.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 8. cikke értelmében az Unió a vele szomszédos országokkal különleges kapcsolatokat épít ki a jólét és a jószomszédi viszonyok egy olyan térségének a létrehozása céljából, amely az Unió értékeire épül, és amelyet az együttműködésen alapuló szoros és békés kapcsolatok jellemeznek.
- (3) Az európai szomszédsgpolitika keretében az Unió megkülönböztetett kapcsolatot kínál a szomszédsgpolitikában részt vevő országoknak, mely kapcsolat a demokrácia és az emberi jogok, a jogállamiság, a jó kormányzás, valamint a piacgazdaság és a fenntartható és inkluzív fejlődés értékei melletti kölcsönös elkötelezettségen és ezen értékek előmozdításán alapul. Az európai szomszédsgpolitika emellett adott esetben keretet biztosít a nagyobb fokú mobilitásnak és az emberek közötti kapcsolatoknak, elsősorban vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások, illetve – eseti alapon – vízumliberalizáció révén.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1638/2006/EK rendelete (2006. október 24.) az Európai Szomszédsgai és Partnerségi Támogatási Eszköz létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról (HL L 310., 2006.11.9., 1. o.).

- (4) Az európai szomszédságpolitika (ENP) létrehozása óta erősíti az Unió és a partnerországok közötti kapcsolatokat, és kézzelfogható előnyökkel jár az Unió és partnerei számára egyaránt, így többek között regionális kezdeményezéseket indított el és támogatta az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok demokratizálódásának folyamatát. Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban bekövetkezett több fontos fejlemény eredményeként 2011-ben az ENP átfogó stratégiai felülvizsgálatára került sor. A felülvizsgálat többek között nagyobb mértékű támogatást biztosít a demokratikus társadalom építése és a reformok végrehajtása mellett elkötelezett partnereknek az ösztönzés alapú megközelítéssel (többért többet) és a kölcsönös elszámoltathatóság elvével összhangban, továbbá partnerség kialakítását irányozza elő a társadalmakkal, az egyes partnerországok viszonylatában pedig differenciált és személyre szabott megközelítést alkalmaz. Ennek a rendeletnek egyértelmű kapcsolatot kell kialakítania az európai szomszédságpolitika kerete és az e rendelet alapján nyújtandó támogatás között.
- (5) Ennek a rendeletnek támogatnia kell azon politikai kezdeményezések végrehajtását, amelyek hozzájárultak az európai szomszédságpolitika kialakításához: az Unió és keleti szomszédai közötti keleti partnerség, valamint a déli szomszédságon belül a partnerség a demokráciáért és a közös jólétért és az Unió a Mediterrán Térségért elnevezésű kezdeményezés végrehajtását. Ezek a kezdeményezések kivétel nélkül nagy stratégiai fontossággal bírnak, és egyformán jelentős politikai keretet biztosítanak a partnerországokkal kialakított, illetve a partnerországok közötti kapcsolatok elmélyítéséhez a kölcsönös elszámoltathatóság, valamint a megosztott szerep- illetve felelősségvállalás elve alapján. Ennek a rendeletnek emellett támogatnia kell a szomszédságpolitikában részt vevő országokban – többek között az Északi Dimenzió vagy a fekete-tengeri szinergia kezdeményezés keretében – a regionális együttműködések végrehajtását, valamint főként a határokon átnyúló együttműködés esetében a vonatkozó makroregionális stratégiák külső vonatkozásait.

- (6) Mivel a külső tevékenységek partnerei, beleértve a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat is, jelentős szerepet töltenek be, az e rendelet által kitűzött célokat a fenti partnerek megfelelő bevonása mellett kell elérni, biztosítva részvételüket az uniós támogatás előkészítésében, végrehajtásában és nyomon követésében. Ennek a rendeletnek a civil társadalmi szervezetek kapacitásfejlesztését is támogatni kell, így garantálva a tényleges hazai elszámoltathatóságot és a helyi szerepvállalást, valamint azt, hogy ezek a szervezetek teljes körű szerepet játszhassanak a demokratizálódási folyamatokban.
- (7) Ez a rendelet elismeri, hogy az Oroszországi Föderáció különleges státusszal bír, mivel egyszerre az Unió egyik szomszédja és stratégiai partnere is a térségben.
- (8) Mind az e rendelet, mind pedig az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) keretében támogatni kell az Unió külső határain az egyrészt a tagállamok, másrészt a partnerországok és/vagy az Oroszországi Föderáció (a továbbiakban: a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok) között létrejövő, határokon átnyúló együttműködési programokat a szomszédos határ menti területek közötti integrált és fenntartható regionális fejlődés és együttműködés előmozdítása, valamint az Unió egészében és a szomszédos országokkal megvalósítandó harmonikus területi integráció elősegítése érdekében. A határokon átnyúló együttműködés hatékony megvalósításának biztosítása érdekében adott esetben össze kell hangolni az eljárásokat az európai területi együttműködés keretében alkalmazott eljárásokkal.

- (9) Fontos emellett az Unió és partnerei és az egyéb részt vevő országok közötti, a kölcsönösen javukat szolgáló együttműködés ösztönzése és előmozdítása, különösen a rendelkezésre álló források lehető legoptimálisabb és leghatékonyabb koordinálása, valamint az Unió költségvetésének belső és külső eszközeiből származó hozzájárulások összevonása révén, amelyeket elsősorban a határokon átnyúló együttműködés és a regionális együttműködési projektek, a szomszédos országokat érintő, uniós érdekű infrastrukturális projektek és az együttműködés egyéb területei céljára kell felhasználni.
- (10) Az Európai Gazdasági Térség (EGT) országaihoz tartozó határok menti területi egységek, valamint a .../2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet^{1*} I. mellékletében felsorolt kedvezményezettekhez tartozó érintett területi egységek számára szintén biztosítani kell a részvételt a határokon átnyúló együttműködésben. Az EGT-országoknak továbbra is saját forrásokból kell finanszírozniuk a határokon átnyúló együttműködési programokban való részvételüket.
- (11) Elvárás, hogy a határokon átnyúló együttműködésben és regionális együttműködésben részt vevő tagállamok, partnerországok és egyéb részt vevő országok társfinanszírozást biztosítsanak. Ez erősíti az országok szerepvállalását, növeli a programok megvalósítására rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat, és elősegíti a helyi érdekelt felek részvételét.
- (12) Az e rendeletben használt terminológiának az európai területi együttműködés vonatkozásában használt terminológiával való harmonizálása érdekében a határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtási dokumentumait közös operatív programoknak nevezzük.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete (...) az előcsatlakozási támogatási eszköz létrehozásáról (IPA II) (HL L ...).

* HL: kérjük, illesszék be a PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát, dátumát és hivatkozási adatait.

- (13) A szomszédos országok részére az európai szomszédságpolitika által létrehozott keretek között nyújtott támogatásnak összhangban kell állnia az Unió külső politikáinak, és különösen fejlesztési politikájának, valamint kül- és biztonságpolitikájának célkitűzéseivel és alapelveivel. Emellett biztosítani kell a koherenciát az Unió belső politikáinak és eszközeinek külső dimenziójával is.
- (14) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Ezt az Unió külső tevékenységi eszközei közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint az ENI, a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó egyéb uniós eszközök és az egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtése révén kell elérni. Ennek pedig az említett eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítését is maga után kell vonnia.
- (15) Az EU–Afrika közös stratégia az észak-afrikai földközi-tengeri szomszédokhoz fűződő kapcsolatokban fontos.
- (16) Az Uniónak és a tagállamoknak javítaniuk kell a koherenciát, a hatékonyságot és a komplementaritást a szomszédos országokkal folytatott együttműködésre vonatkozó szakpolitikáik között. Annak biztosítása érdekében, hogy az Unió együttműködése és a tagállamok együttműködése kiegészítse és erősítse egymást, helyénvaló a közös programozás, melyet minden lehetséges és helyénvaló esetben végre kell hajtani, ugyanakkor az egyéb nem uniós donorokkal megvalósítandó megfelelő együttműködésről és koordinációról is gondoskodni kell.

- (17) Az e rendelet keretében nyújtott uniós támogatást főszabályként hozzá kell igazítani a partnerországok megfelelő – nemzeti vagy helyi – stratégiáihoz és intézkedéseihez, illetve adott esetben az Oroszországi Föderáció ilyen stratégiáihoz és intézkedéseihez.
- (18) A Bizottságnak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb felhasználására kell törekednie multiplikátorhatást kiváltó pénzügyi eszközök használata révén. Ezt a hatást növelheti a pénzügyi eszközök által beruházott és generált források kiaknázásának és újrafelhasználásának lehetővé tétele.
- (19) Az éghajlatváltozás elleni küzdelem az Unió előtt álló nagy kihívások egyike, és e téren sürgős nemzetközi fellépésre van szükség. A Bizottság 2011. június 29-i, "Az Európa 2020 stratégia költségvetése" című közleményében foglaltak szerint az Unió szándéka az, hogy költségvetésében legalább 20 %-ra növelje az éghajlatváltozással kapcsolatos összegek arányát, és e cél teljesítéséhez ennek a rendeletnek is hozzá kell járulnia.
- (20) A szomszédos országokkal az energia és az erőforrások területén folytatott együttműködés stabil és az Unió belső piaci szabályaival összhangban álló kerete hozzájárul az Unió e területen megvalósuló biztonságának fokozásához.
- (21) A nemek közötti egyenlőség, a kisebbségi csoportokhoz tartozók jogai, a hátrányos megkülönböztetés és az egyenlőtlenségek elleni küzdelem olyan horizontális célkitűzések, amelyeket az e rendelet alapján megvalósított minden tevékenység során szem előtt kell tartani.

- (22) Partnerországaival világszerte fenntartott kapcsolataiban az Unió elkötelezett a tisztességes munka, a társadalmi igazságosság, továbbá a nemzetközileg elismert munkaügyi szabványok – beleértve a gyermekmunka felszámolását is –, valamint a multilaterális környezetvédelmi megállapodások érvényesítése és hatékony végrehajtása mellett.
- (23) Ez a rendelet meghatározza az ENI teljes időtartamára vonatkozó pénzügyi keretösszeget, amely az éves költségvetési eljárás során az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i, intézményközi megállapodás¹ 17. pontja értelmében vett elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (24) Az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét arányos intézkedések révén a teljes kiadási ciklus során biztosítani kell, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, az eltűnt, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését, valamint szükség esetén a megfelelő szankciók alkalmazását is. Az említett intézkedéseket a nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal kötött, alkalmazandó megállapodásokkal összhangban kell végrehajtani.

¹ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

- (25) Az uniós támogatás e rendelet alapján történő kiigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadhasson el az uniós támogatás e rendelet szerinti prioritási listájának és a támogatás programtípusonkénti elosztásának módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (26) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Bizottságra.
- (27) Az átfogó többéves egységes támogatásra, az egyéb programozási dokumentumokra és a határokon átnyúló együttműködés végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezéseket meghatározó végrehajtási szabályokra vonatkozó végrehajtási hatáskört a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ összhangban kell gyakorolni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (28) Figyelemmel e végrehajtási aktusok jellegére, különösen arra, hogy politikai iránymutatásul szolgálnak, illetve pénzügyi hatást gyakorolnak a költségvetésre, ezen aktusokat – a kisebb pénzügyi hatású intézkedések kivételével – főszabályként vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (29) Az.../2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet^{1*} közös szabályokat és eljárásokat állapít meg a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozóan.
- (30) Az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szervezetére és működésére vonatkozó szabályokat a 2010/427/EU tanácsi határozat² állapítja meg.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete (...) a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (HL L ...).

* HL: kérjük, illesszék be a PE-CONS 130/13 ((2011/0415 (COD))) dokumentumban szereplő jogi aktus számát, dátumát és hivatkozásait.

² A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26. az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

- (31) Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban, ahol az uniós szabályokhoz és normákhoz való igazodás az egyik legfontosabb szakpolitikai célkitűzés, az EU a legalkalmasabb arra, hogy e támogatást biztosítsa. Bizonyos konkrét támogatások ugyanis csak uniós szinten nyújthatók. A tagállamoknak az átmenettel kapcsolatos tapasztalatai szintén hozzájárulhatnak az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban végbemenő reformok sikeréhez, valamint az egyetemes értékek tiszteletben tartásának az európai szomszédságpolitika által érintett területeken való előmozdításához.
- (32) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, de az intézkedés terjedelme miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (33) Indokolt e rendelet alkalmazásának időszakát az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet¹ alkalmazási időszakához igazítani. Ezért ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

¹ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

I. CÍM

CÉLKITŰZÉSEK ÉS ALAPELVEK

1. cikk

Általános célkitűzés és hatály

- (1) Ez a rendelet létrehozza az Európai Szomszédági Támogatási Eszközt (ENI), azzal a céllal, hogy még inkább előmozdítsa az Unió, valamint a mellékletben felsorolt országok és területek (a továbbiakban: a partnerországok) részvételével megvalósuló, közös jólétben és jó szomszédágban élő térség létrehozását azáltal, hogy a partnerországokkal olyan különleges viszonyt alakít ki, amely az együttműködésen, a békén és a biztonságon, a kölcsönös elszámoltathatóságon, valamint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása iránti közös elkötelezettségen alapul, összhangban az EUSZ-szel.
- (2) Az e rendelet keretében nyújtott uniós támogatást a partnerországok, valamint a határokon átnyúló együttműködésben érintett területek javára kell felhasználni. A támogatás emellett az Unió és a partnerországok számára egyaránt előnyös közös célokra is felhasználható.
- (3) Az e rendelet szerinti uniós finanszírozás annak lehetővé tétele érdekében is felhasználható, hogy az Oroszországi Föderáció részt vehessen a határokon átnyúló együttműködésben és az uniós részvétellel megvalósuló regionális együttműködésekben, valamint a releváns, több országra kiterjedő programokban – ideértve az oktatás terén megvalósuló együttműködést, és különösen a diákcsere-programokat.

- (4) Az Unió a harmadik országokkal folytatott párbeszéd és együttműködés útján és a nemzetközi jog elveinek tiszteletben tartása mellett előmozdítja, fejleszti és megszilárdítja a szabadságnak, a demokráciának, az emberi jogok és az alapvető szabadságok egyetemességének, oszthatatlanságának, valamint tiszteletben tartásának értékeit, továbbá az egyenlőség és a jogállamiság elvét, melyek az Unió alapját képezik. Ennek megfelelően az e rendelet értelmében biztosított finanszírozásnak összhangban kell állnia a fenti értékekkel és elvekkel, csakúgy, mint az Unió nemzetközi joggal összhangban tett kötelezettségvállalásaival, figyelembe véve a vonatkozó uniós szakpolitikákat és álláspontokat is.

2. cikk

Az uniós támogatás egyedi célkitűzései

- (1) Az e rendelet szerinti uniós támogatás a fokozott politikai együttműködés, a valódi és tartós demokrácia, a fokozatos gazdasági integráció és az Unió és a partnerországok társadalmi közötti megerősített partnerség előmozdítására, és különösen a partnerségi és együttműködési megállapodások, a társulási megállapodások, más meglévő és jövőbeli megállapodások, továbbá a közös megállapodással létrejött cselekvési tervek vagy ezekkel egyenértékű dokumentumok végrehajtásának elősegítésére összpontosít.

- (2) Az e rendelet szerinti uniós támogatás különösen a következőket célozza:
- a) az emberi jogok és az alapvető szabadságok, a jogállamiság, az egyenlőség elvének, valamint a megkülönböztetés minden formája elleni küzdelem előmozdítása, a valódi és tartós demokrácia kialakítása, a jó kormányzás előmozdítása, a korrupció elleni küzdelem, az intézményi kapacitás valamennyi szinten történő megerősítése, valamint a szociális partnereket is magában foglaló, erős civil társadalom kialakítása;
 - b) az Unió belső piacába való fokozatos integráció és megerősített ágazati és ágazatközi együttműködés megvalósítása, többek között a jogszabályok közelítése és az uniós és más vonatkozó nemzetközi előírások felé történő szabályozási konvergencia, a piacra jutás javítása többek között mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek létrehozásával, továbbá kapcsolódó intézményfejlesztés és beruházások megvalósítása, különösen rendszer-összekapcsolásokba;
 - c) a legális migráció jobb megszervezéséhez és a személyek megfelelően kezelt mobilitásának előmozdításához, a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítéssel összhangban megkötött, illetve megkötendő megállapodások végrehajtásához, valamint az emberek közötti kapcsolatok előmozdításához – elsősorban a kulturális, oktatási, szakmai és sporttevékenységek tekintetében – szükséges feltételek megteremtése;

- d) az intelligens, fenntartható és inkluzív fejlődés minden tekintetben való támogatása; a szegénység csökkentése többek között a magánszektor fejlesztése és a társadalmi kirekesztés csökkentése révén; a kapacitásépítés előmozdítása a tudomány, az oktatás és azon belül elsősorban a felsőoktatás, a technológia, a kutatás és az innováció területén; a belső gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdítása; a vidékfejlesztés ösztönzése, a közegészségügy előmozdítása, valamint a környezetvédelem, az éghajlatpolitika és a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség támogatása;
 - e) a bizalomépítés, a jószomszédi kapcsolatok és egyéb, a biztonság bármely formájához hozzájáruló intézkedés előmozdítása, valamint a konfliktusok megelőzése és rendezése, ideértve az elhúzódó konfliktusokat is;
 - f) a szubregionális, a regionális és az európai szomszédsági együttműködés, valamint a határokon átnyúló együttműködés fokozása.
- (3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti egyedi célkitűzések megvalósítását különösen az európai szomszédságpolitika végrehajtásáról szóló, vonatkozó időszakos uniós jelentések alapján kell mérni; az értékelés a (2) bekezdés a), d) és e) pontja esetében a nemzetközi szervezetek és más érintett szervek által kidolgozott mutatók alapján, a (2) bekezdés b), c) és d) pontja esetében az uniós szabályozási keret partnerországok általi átvételének mértékén keresztül, a (2) bekezdés c) és f) pontja esetében pedig a vonatkozó megállapodások és együttműködési intézkedések száma alapján történik.

Az egyedi célkitűzések elérésének mérésére szolgáló mutatók előre meghatározottak, egyértelműek, átláthatóak és adott esetben országspecifikusak és mérhetőek lesznek, és többek között magukban foglalják majd a következőket: megfelelően felügyelt, demokratikus választások, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, független igazságszolgáltatás, az igazságügy, a szabadság és a biztonság kérdéseit érintően folytatott együttműködés, a korrupció szintje, kereskedelmi forgalom, a nemek közötti egyenlőség, valamint a belső gazdasági különbségek, ideértve a foglalkoztatási szintek mérését lehetővé tevő mutatókat.

- (4) Az e rendelet szerinti uniós támogatás egyéb kapcsolódó területeken is nyújtható, amennyiben az összhangban áll az európai szomszédságpolitika általános célkitűzéseivel.

3. cikk

A szakpolitikai keret

- (1) Az e rendelet szerinti uniós támogatás programozásának és végrehajtásának e rendeletben meghatározott általános szakpolitikai keretét a partnerségi és együttműködési megállapodások, a társulási megállapodások és a partnerországokkal kapcsolatot létrehozó egyéb létező vagy jövőbeli megállapodások, a kapcsolódó bizottsági közlemények, európai tanácsi következtetések és tanácsi következtetések, valamint a csúcstalálkozók vonatkozó nyilatkozatai vagy az európai szomszédságpolitika partnerországaival – a többek között a keleti partnerséggel és az Unió a Mediterrán Térségért kezdeményezéssel összefüggésben – tartott miniszteri találkozók következtetései, illetve az Európai Parlament vonatkozó állásfoglalásai adják, a felelősségvállalás elvének tiszteletben tartása mellett.

- (2) Az e rendelet szerinti uniós támogatás prioritásainak meghatározásánál, valamint az elért eredményeknek a 2. cikk (3) bekezdése szerinti értékelésénél a cselekvési tervek vagy egyéb egyenértékű, közösen elfogadott dokumentumok – például a partnerországok és az Unió közötti, két- és többoldalú formában létrejött társulási menetrendek, beleértve a keleti partnerség és az európai szomszédságpolitika déli dimenziója szempontjából releváns dokumentumokat is – jelentik az alapvető hivatkozási pontot.
- (3) Az Unió és a partnerországok közötti, az (1) bekezdésben említett megállapodások hiányában e rendelet alapján uniós támogatás akkor nyújtható, ha az hasznosnak bizonyul az Unió politikai céljai elérésének szempontjából, és annak programozása e célokra alapozva és az érintett ország igényeit figyelembe véve történik.

4. cikk

Differenciálás, partnerség és társfinanszírozás

- (1) A 6. cikk (1) bekezdése a) pontjának megfelelően az egyes partnerországoknak e rendelet alapján nyújtott uniós támogatásnak ösztönző-alapú, valamint a formáját és a támogatási összegeket tekintve differenciált támogatásnak kell lennie, figyelembe véve az alább felsorolt valamennyi szempontot, amelyek tükrözik az adott partnerország:
- a) szükségleteit – olyan mutatók alapján, mint a népesség és a fejlettség szintje;
 - b) politikai, gazdasági és társadalmi reformmal kapcsolatban kölcsönösen elfogadott célkitűzések iránti elkötelezettségét, valamint az ezen a téren tett előrelépését;

- c) valódi és tartós demokrácia iránti elkötelezettségét, valamint az ezen a téren tett előrelépését;
- d) az Unióval való partnerségét, ideértve e partnerség ambícióinak mértékét;
- e) felvevőképességét, valamint az e rendelet szerinti uniós támogatás várható hatását.

Az ilyen támogatásnak a 7. cikkben említett többéves programozási dokumentumokban is tükröződnie kell.

- (2) A 7. cikkben meghatározott programozási dokumentumok elfogadását követően – és az (1) bekezdésben leírt többi szempont sérelme nélkül – a partnerországok rendelkezésére bocsátott források mértékét elsősorban annak függvényében kell megállapítani, hogy mekkora előrehaladást értek el a valódi és tartós demokrácia kialakításában és konszolidálásában, valamint az elfogadott politikai, gazdasági és társadalmi reformcélkitűzések megvalósításában, összhangban az ösztönző-alapú megközelítéssel.

A több országot érintő ernyőprogramok esetében a támogatás mértékét annak függvényében kell meghatározni, hogy a partnerországok mekkora előrehaladást értek el a valódi és tartós demokrácia kialakításában, figyelembe véve továbbá azoknak az elfogadott reformcélkitűzéseknek a megvalósításában elért előrehaladásukat, amelyek hozzájárulnak a fenti cél eléréséhez.

A partnerországok által elért előrehaladást rendszeresen értékelni kell, különösen az elért eredményekről szóló, az európai szomszédságpolitika keretében alkalmazott jelentésekkel, amelyek az előző évekhez viszonyítva vázolják fel a trendeket.

Súlyos vagy tartós visszaesés esetén felül lehet vizsgálni a támogatást.

- (3) Ez az ösztönző-alapú megközelítés nem alkalmazandó a civil társadalom, illetve az emberek közötti kapcsolatok támogatására – ideértve a helyi hatóságok közötti együttműködést –, az emberi jogok előmozdítását célzó támogatásokra és a válságokhoz kapcsolódó támogatási intézkedésekre. Súlyos vagy tartós visszaesés esetén növelhető a támogatás mértéke.
- (4) Az e rendeletben alkalmazott ösztönző-alapú megközelítésről az Európai Parlamentben és a Tanácsban rendszeres véleménycserét kell tartani.
- (5) Az e rendelet szerinti uniós támogatást főszabályként a kedvezményezettekkel partnerségben kell megállapítani. Ebben a partnerségben az uniós támogatás előkészítése, végrehajtása és nyomon követése során az esettől függően az alábbi érintettek vesznek részt:
- a) nemzeti és helyi hatóságok; és
 - b) civil társadalmi szervezetek;

többek között konzultáción keresztül, valamint annak révén, hogy kellő időben hozzájuthatnak a vonatkozó információkhoz, és így ténylegesen szerepet játszhatnak a folyamatban.

- (6) Az e rendelet szerint nyújtott uniós támogatást főszabályként a partnerországok és más részt vevő országok társfinanszírozzák közforrásokból, a kedvezményezettek hozzájárulásaiból vagy egyéb forrásokból. A társfinanszírozási követelményektől el lehet tekinteni megfelelően indokolt esetekben és akkor, ha ez a civil társadalom és a nem állami szereplők, különösen a kisebb civil társadalmi szervezetek támogatása érdekében szükséges, a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹ szereplő többi feltételnek való megfelelés sérelme nélkül.

5. cikk

Koherencia és a donorok koordinációja

- (1) E rendelet végrehajtása során biztosítani kell a koherenciát az Unió külső tevékenységeinek valamennyi területével, továbbá más kapcsolódó uniós szakpolitikákkal. E célból az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések, ideértve az Európai Beruházási Bank (EBB) által igazgatott intézkedéseket is, a 3. cikk (1) és (2) bekezdésében említett együttműködési szakpolitikai dokumentumokon, valamint az Unió konkrét érdekein, szakpolitikai prioritásain és stratégiáin alapulnak. Ezek az intézkedések tiszteletben tartják az azon multilaterális megállapodásokból és nemzetközi egyezményekből következő kötelezettségeket, amelyeknek az Unió és a partnerországok részes felei.
- (2) Az Unió, a tagállamok és az EBB biztosítják a koherenciát az e rendelet alapján nyújtott támogatások és az Unió, a tagállamok és az európai pénzügyi intézmények által nyújtott egyéb támogatások között.

¹ **Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).**

- (3) Az Unió és a tagállamok biztosítják az érintett támogatási programok összehangolását annak érdekében, hogy javítsák a támogatás nyújtásának és a szakpolitikai párbeszédnek a hatékonyságát és eredményességét, valamint hogy megelőzzék a finanszírozási átfedéseket, a külső támogatások terén az operatív koordináció megerősítésére, valamint a politikák és eljárások harmonizálására irányuló alapelveknek megfelelően. A koordináció magában foglalja a támogatási ciklus különböző szakaszaiban folytatott rendszeres konzultációkat és a lényeges információk gyakori cseréjét, különösen a helyszínen. Minden lehetséges és releváns esetben közös programozásra kerül sor. Amennyiben ez nem megvalósítható, a legmagasabb fokú koordináció biztosítása érdekében egyéb lehetőségeket kell fontolóra venni, így például a felhatalmazáson alapuló együttműködés és átruházási megállapodások alkalmazását.

A Bizottság jelentést tesz a tagállamokkal közös programozásról a .../2014/EU rendelet* 17. cikkében említett jelentés keretében, és abban ajánlásokat fogalmaz meg, amennyiben a közös programozás nem valósult meg teljes mértékben.

- (4) Az Unió a tagállamokkal karöltve megteszi a szükséges lépéseket – ideértve a programozási folyamat korai szakaszában tartott egyeztetéseket – a kiegészítő jelleg, továbbá a multilaterális és regionális szervezetekkel, illetve testületekkel – köztük az európai pénzügyi intézményekkel, a nemzetközi pénzügyi intézményekkel, az Egyesült Nemzetek ügynökségeivel, alapjaival és programjaival, a magán- és politikai alapítványokkal, valamint a nem uniós donorokkal – való megfelelő koordináció és együttműködés biztosítása érdekében.
- (5) Amennyire lehetséges a 7. cikk (2) és (3) bekezdésében említett dokumentumokban is hivatkozni kell az egyéb uniós donorok tevékenységeire.

* HL: kérjük, illesszék be a PE-CONS 130/13 ((2011/0415 (COD)) dokumentumban szereplő jogi aktus számát.

II. CÍM

A FORRÁSOK INDIKATÍV PROGRAMOZÁSA ÉS ELOSZTÁSA

6. cikk

Programtípusok

- (1) Az e rendelet alapján nyújtott uniós támogatások programozása a következők alapján történik:
- a) egy partnerországnak nyújtott uniós támogatásra kiterjedő kétoldalú programok;
 - b) olyan, több országra kiterjedő programok, amelyek – a keleti partnerség, valamint az európai szomszédságpolitika déli dimenziójának prioritásai alapján, továbbá az Unió a Mediterrán Térségért kezdeményezés, valamint a főként két vagy több partnerország között – egyebek mellett az Északi Dimenzió és a fekete-tengeri szinergia keretében – létrejövő regionális és szubregionális együttműködések keretében folyó munka figyelembevételével – választ adnak azokra a közös kihívásokra, melyek minden vagy több partnerországot érintenek. Erre az 1. cikk (3) bekezdésének megfelelően az Oroszországi Föderáció vonatkozásában is sor kerülhet;
 - c) határokon átnyúló együttműködési programok, melyek egyrészt egy vagy több tagállam, másrészt egy vagy több partnerország és/vagy az Oroszországi Föderáció (a továbbiakban: a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok) közötti együttműködést célozzák, és az Unió külső határának velük közös szakaszán valósulnak meg.

- (2) Az e rendelet szerinti uniós támogatásra vonatkozó prioritások a II. mellékletben szerepelnek.
- (3) Az e rendelet alapján nyújtott uniós támogatásokat a .../2014./EU rendelettel* összhangban kell végrehajtani, az e rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett programok végrehajtásakor pedig az e rendelet 12. cikkében említett, a határokon átnyúló együttműködés végrehajtására vonatkozó végrehajtási szabályokat is figyelembe kell venni.

7. cikk

Programozás és a források indikatív elosztása

az egy és a több országot érintő indikatív programok esetében

- (1) Az egy országot érintő programokra rendelkezésre álló keretösszegeket a 4. cikk (1) bekezdésében felsorolt szempontok alapján kell megállapítani.
- (2) Azon országok esetében, amelyek vonatkozásában kidolgozták az e rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett dokumentumokat, átfogó többéves egységes támogatási keretet kell elfogadni a .../2014./EU rendelet* 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban. A keret:
- a) tartalmazza a szakpolitikai kerettel kapcsolatban elért előrehaladás áttekintését, és a korábban elfogadott célkitűzések vonatkozásában elért eredményeket, valamint felméri az Unió és a partnerország közötti kapcsolatok helyzetét, beleértve azt is, hogy a szóban forgó partnerország milyen mélységű partnerséget tart fenn az Unióval;

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- b) meghatározza az uniós támogatás célkitűzéseit és prioritásait, amelyeket főként az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésében említett dokumentumokban, a partnerországok stratégiáiban vagy terveiben szereplők közül választanak ki, amennyiben az említett stratégiák és tervek összhangban vannak az általános politikai kerettel, és amelyekkel kapcsolatban az Unió rendszeres értékelései kimutatták a támogatás szükségességét;
- c) jelzi a várható eredményeket; és
- d) meghatározza a finanszírozás prioritások szerint lebontott indikatív szintjét.

Az egyes egységes támogatási keretdokumentumok alapján rendelkezésre álló indikatív keretösszegeket keretösszegenként legfeljebb 20 %-os eltérést engedélyező összesség formájában kell megadni.

Az egységes támogatási keretdokumentum érvényességi ideje főszabályként megegyezik az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésében említett vonatkozó dokumentum érvényességi idejével.

- (3) Azon országok esetében, amelyek vonatkozásában nem dolgozták ki az e rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett dokumentumokat, stratégiát és többéves indikatív programot tartalmazó átfogó programozási dokumentumot fogadnak el a .../2014/EU rendelet* 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően. A dokumentum:

- a) uniós válaszstratégiát fogalmaz meg az érintett ország helyzetének, továbbá az Unióhoz fűződő kapcsolatának és a partnerország stratégiáinak vagy terveinek elemzése alapján, amennyiben az említett stratégiák és tervek összhangban vannak az általános politikai kerettel;

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- b) meghatározza az uniós támogatás célkitűzéseit és prioritásait;
- c) jelzi a várható eredményeket; és
- d) meghatározza a finanszírozás prioritások szerint lebontott indikatív szintjét.

A kapcsolódó indikatív keretösszegeket keretösszegenként legfeljebb 20 %-os eltérést engedélyező összepsáv formájában kell megadni. A programozási dokumentumnak megfelelő, többéves időszakot kell lefednie.

- (4) A több országra kiterjedő programok esetében stratégiát és többéves indikatív programot tartalmazó átfogó programozási dokumentumot kell elfogadni a .../2014/EU rendelet* 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően. A programozási dokumentum:

- a) meghatározza az uniós támogatások célkitűzéseit és prioritásait a régió vagy az alrégió vonatkozásában, adott esetben tükrözve a keleti partnerség vagy az Unió a Mediterrán Térségért keretében elfogadott prioritásokat;
- b) jelzi a várható eredményeket; és
- c) meghatározza a finanszírozás prioritások szerint lebontott indikatív szintjét.

A több országra kiterjedő programok indikatív keretösszegeit átlátható és objektív kritériumok alapján kell meghatározni.

A programozási dokumentumnak megfelelő, többéves időszakot kell lefednie.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (5) Az egységes támogatási keretdokumentumokat szükség esetén – többek között a vonatkozó időszakos uniós jelentések fényében, valamint a partnerországokkal kötött megállapodások alapján létrehozott közös testületek munkájának figyelembevételével – felül kell vizsgálni, és a(z) .../2014/EU rendelet* 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban módosítani lehet. Az e cikk (3) és (4) bekezdésében említett programozási dokumentumokat félidőben, vagy bármely olyan esetben, amikor ez szükséges, felül kell vizsgálni, és ugyanezen eljárás útján módosítani lehet.
- (6) A 4. cikk (2) bekezdésében említett ösztönző-alapú megközelítés végrehajtásának megkönnyítése érdekében a 17. cikk (1) bekezdése szerinti pénzügyi keretösszeg 10 %-ának megfelelő összeg fordítható a több országot érintő ernyőprogramokra, a 7. cikk (2) és (3) bekezdésében említett, egy országra vonatkozó keretösszegek kiegészítéseképpen. Az ernyőprogramot létrehozó vonatkozó bizottsági határozatok meg fogják határozni, hogy melyek azok az országok, amelyek részesülhetnek e forrásokból; a támogatás tényleges összegét ezt követően kell megállapítani a valódi és tartós demokrácia kialakításában, valamint az e cél megvalósításához hozzájáruló, elfogadott reformcélok megvalósításában tett előrelépés alapján.
- (7) Amennyiben az Unió és a partnerországok közös érdekét szolgáló intézkedések hatékonyabb végrehajtására van szükség – például olyan területeken, mint a transznacionális együttműködés és az összeköttetések –, az e rendelet szerinti finanszírozás összevonható a más vonatkozó uniós rendeletek szerinti finanszírozásokkal. Ilyen esetben a Bizottság dönti el, hogy melyik egységes szabályrendszer alkalmazandó a végrehajtásra.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (8) A tagállamokat a(z) .../2014/EU rendelet* 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban be kell vonni a programozás folyamatába. Fokozott mértékben kell bevonni azokat a tagállamokat és egyéb donorokat, akik vállalták, hogy az Unióval közösen programozzák támogatásaikat. A programozási dokumentumok adott esetben az ő hozzájárulásaikra is kitérhetnek.
- (9) Olyan esetben, amikor a tagállamok és egyéb donorok vállalták, hogy közösen programozzák támogatásaikat, az egységes támogatási keretdokumentum, illetve a (3) és (4) bekezdésben említett programozási dokumentumok helyébe közös többéves programozási dokumentum léphet, feltéve hogy teljesíti az említett bekezdésekben foglalt előírásokat.
- (10) Válságok, vagy a demokrácia, a jogállamiság vagy az emberi jogok és az alapvető szabadságok veszélyeztetettsége, illetve természeti vagy ember által előidézett katasztrófák esetén a programozási dokumentumok ad hoc felülvizsgálatára kerülhet sor. Az ilyen sürgősségi felülvizsgálat során biztosítani kell, hogy fennmaradjon az uniós szakpolitikák, illetve az e rendelet alapján nyújtott uniós támogatások, valamint az egyéb uniós pénzügyi eszközökből nyújtott támogatások közötti koherencia. A sürgősségi felülvizsgálat eredményeként módosított programozási dokumentumok elfogadására kerülhet sor. Ilyen esetben a Bizottság az elfogadást követő egy hónapon belül tájékoztatás céljából megküldi a módosított programozási dokumentumokat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.
- (11) A(z) .../2014/EU rendelet* 17. cikkében említett félidős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően végrehajtott programozási vagy program-felülvizsgálati tevékenység során figyelembe kell venni a félidős felülvizsgálati jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

III. CÍM

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

8. cikk

Földrajzi támogathatóság

- (1) A 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett, határokon átnyúló együttműködési programok a következő területeken jöhetnek létre:
- a) a szárazföldi határokon, azaz a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája (NUTS) 3-as szintjének megfelelő vagy azzal egyenértékű területi egységek részvételével, a tagállamok és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok közötti szárazföldi határok mentén, az együttműködési intézkedések koherenciájának és folyamatosságának biztosításához szükséges esetleges kiigazítások sérelme nélkül, és összhangban a 9. cikk (4) bekezdésével;
 - b) a tengeri határokon, azaz a NUTS 3-as szintnek megfelelő vagy azzal egyenértékű területi egységek részvételével, a tagállamok és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok közötti tengeri határok mentén, ahol is a területi egységek között legfeljebb 150 km-es távolság lehet, az együttműködési intézkedések koherenciájának és folyamatosságának biztosításához szükséges esetleges kiigazítások sérelme nélkül;
 - c) tengermedence körül, azaz a NUTS 2-es szintnek megfelelő vagy azzal egyenértékű part menti területi egységek részvételével, a tagállamok és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok által közösen határolt tengermedence körül.

- (2) A meglévő együttműködési programok folyamatosságának biztosítása érdekében és egyéb indokolt esetekben, valamint a program céljaihoz való hozzájárulás céljából a határokon átnyúló együttműködésben való részvétel az (1) bekezdésben felsorolt területi egységekkel határos területi egységek számára is engedélyezhető. A határos régiók együttműködésben való részvételének feltételeit a közös operatív programok állapítják meg.
- (3) Megfelelően indokolt esetekben a tagállamok vagy a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok területén található olyan fontos társadalmi, gazdasági vagy kulturális központok is részt vehetnek az együttműködésben, amelyek nem határosak támogatható területi egységekkel, feltéve hogy részvételük hozzájárul a programozási dokumentumban rögzített célok teljesítéséhez. Az ilyen központok együttműködésben való részvételének feltételeit a közös operatív programok állapítják meg.
- (4) Amennyiben a programok létrehozására az (1) bekezdés b) pontja alapján kerül sor, a Bizottság – a résztvevők egyetértésével – javasolhatja, hogy a földrajzi támogathatóság annak a NUTS 2-es területi egységnek az egészére kiterjedjen, amelynek a területén a NUTS 3-as területi egység található.
- (5) A határokon átnyúló együttműködés során törekedni kell a meglévő és jövőbeli makroregionális stratégiák céljaival való koherenciára.

9. cikk

A határokon átnyúló együttműködés programozása és a források elosztása

- (1) Programozási dokumentumot kell készíteni, amelyben meg kell határozni a következőket:
- a) a határokon átnyúló együttműködés által követendő stratégiai célok, valamint az együttműködés prioritásai és várható eredményei;
 - b) a létrehozandó közös operatív programok jegyzéke;
 - c) a pénzügyi források indikatív megoszlása a 8. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett szárazföldi-, illetve tengerihatár-menti programok, valamint a 8. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett tengermedence-programok között;
 - d) a közös operatív programonkénti indikatív többéves forráselosztás;
 - e) az egyes közös operatív programok keretében támogatható területi egységek, valamint a 8. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében említett területi egységek és központok;
 - f) az adott esetben a horizontális kapacitásépítési intézkedések, kapcsolatépítés és a programok közötti tapasztalatcsere támogatására elkülönített indikatív összegek;
 - g) a partnerországok és/vagy az Oroszországi Föderáció részvételével zajló, az 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ alapján létrehozott transznacionális programokhoz való hozzájárulás.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete (2013 december 17) az Európai Regionális Fejlesztési Alapból az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (HL 347 2013.12.20., o. 259.).

A programozási dokumentum, amelyet a Bizottság a(z) .../2014/EU rendelet* 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban fogad el, hétéves időszakra szól. A programozási dokumentumot félidőben, illetve bármely olyan esetben, amikor ez szükséges, felül kell vizsgálni, és az említett eljárás keretében módosítani lehet.

- (2) A közös operatív programokat az ERFA társfinanszírozza. Az ERFA-ból származó hozzájárulás teljes összegét az 1299/2013/EU rendelet 4. cikkének (4) bekezdése alapján kell meghatározni. E hozzájárulás felhasználása során e rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (3) A(z) .../2014/EU rendelettel** létrehozott előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA II) olyan közös operatív programok társfinanszírozására is felhasználható, amelyekben a rendelet I. mellékletében felsorolt kedvezményezettek is részt vesznek. Az említett társfinanszírozás felhasználása során e rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (4) A közös operatív programokhoz kiosztott indikatív összegeket objektív kritériumok, elsősorban a 8. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában meghatározott támogatható területi egységek népessége alapján kell meghatározni. Az indikatív forráselosztások meghatározásakor kiigazítások tehetők az ERFA hozzájárulásai és az e rendelet keretében nyújtott hozzájárulások közötti szükséges egyensúly, valamint az együttműködés intenzitását befolyásoló olyan más tényezők érvényesítése céljából, mint például a határ menti területek sajátos jellemzői és az uniós támogatások igazgatását és abszorpcióját biztosító kapacitásaik.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

** HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát, dátumát és hivatkozási adatait.

10. cikk

Közös operatív programok

- (1) A határokon átnyúló együttműködést olyan többéves közös operatív programok útján kell végrehajtani, amelyek egy adott határra vagy határcsoportra terjednek ki, és amelyek többéves intézkedéseket tartalmaznak, következetes prioritásrendszert követnek, és végrehajthatók uniós támogatással. A közös operatív programoknak a 9. cikk (1) bekezdésében említett programozási dokumentumon kell alapulniuk. Összegző leírást kell tartalmazniuk a 11. cikk (2) bekezdésében és a 12. cikk (2) bekezdésében említett elemekre kiterjedő irányítási és kontrollrendszerekről.
- (2) A szárazföldi és a tengeri határokra vonatkozó közös operatív programokat mindegyik határ vonatkozásában megfelelő területi szinten kell kialakítani, és azoknak egy vagy több tagállamhoz és egy vagy több, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országhoz tartozó támogatható területi egységekre kell vonatkozniuk.
- (3) A tengermedencék körüli területeket érintő közös operatív programoknak többoldalúaknak kell lenniük, azokat a megfelelő területi szinten kell kialakítani, és olyan támogatható területi egységekre kell vonatkozniuk, amelyek valamely, több részt vevő országhoz is tartozó közös tengermedence körül helyezkednek el, mely országok közül legalább egynek tagállamnak, legalább egynek pedig a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országnak kell lennie. Tartalmazhatnak olyan kétoldalú tevékenységeket is, amelyek egy tagállam és egy, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb ország közötti együttműködést támogatnak.

- (4) A 9. cikk (1) bekezdésében említett programozási dokumentum jóváhagyásától számított egy éven belül, valamint a határokon átnyúló együttműködés végrehajtására vonatkozó egyedi szabályokat meghatározó végrehajtási szabályok elfogadását követően a részt vevő országok közösen beterjesztik a Bizottsághoz a közös operatív programokra vonatkozó javaslataikat. A Bizottság az egyes közös operatív programokat azt követően fogadja el, hogy – a végrehajtási szabályokban megszabott határidőn belül – értékelte a programnak az e rendelettel, a programozási dokumentummal és a végrehajtási szabályokkal való összhangját. A Bizottság a közös operatív programokat tájékoztatás céljából – az elfogadásuktól számított egy hónapon belül – benyújtja az Európai Parlamentnek és a tagállamoknak.
- (5) A tagállamoktól és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országoktól eltérő országok azon területei, amelyek a 8. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja szerint támogatható területekkel szomszédosak, vagy amelyek olyan közös tengermedencével szemben fekszenek, mellyel kapcsolatban közös operatív program áll létrehozás alatt, szintén részt vehetnek a közös operatív programban, és részesülhetnek az e rendelet szerinti uniós támogatásból a 9. cikk (1) bekezdésében említett programozási dokumentumban megállapított feltételek szerint.
- (6) A Bizottság és a részt vevő országok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy az e rendelet alapján létrehozott, – különösen a tengermedencékre vonatkozó – határokon átnyúló együttműködési programok és az 1299/2013/EU rendelet alapján létrehozott transznacionális együttműködési programok – amennyiben földrajzi hatályuk részben fedi egymást –, teljes mértékben kiegészítsék és kölcsönösen erősítsék egymást.

- (7) A közös operatív programok a részt vevő országok vagy a Bizottság kezdeményezésére a következő okok miatt módosíthatók:
- a) az együttműködési prioritások megváltozása, vagy társadalmi-gazdasági fejlemények,
 - b) az érintett intézkedések, valamint a monitoring- és értékelési folyamat eredményeként született intézkedések végrehajtásának eredményei,
 - c) a rendelkezésre álló források kiigazításának és a források átcsoportosításának szükségessége.
- (8) A Bizottság a közös operatív programok elfogadását követő naptári év végéig finanszírozási megállapodást köt a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országokkal. Ez a finanszírozási megállapodás tartalmazza a közös operatív program végrehajtásához szükséges jogi rendelkezéseket, és társaláírója lehet a többi részt vevő ország és a 12. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett irányító hatóság, vagy az irányító hatóságnak otthont adó ország is.

Szükség esetén megállapodást kell kötni (például egyetértési megállapodás formájában) a részt vevő országok és az irányító hatóság között az érintett országok konkrét pénzügyi felelősségének és a program végrehajtására általuk alkalmazott módszernek a megállapítása céljából, ideértve az irányítással és az igazgatással kapcsolatos feladataikat és hatásköreiket is.

- (9) A határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok közül egynél többre kiterjedő közös operatív program jön létre, ha legalább egy, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb ország aláírja a finanszírozási megállapodást. A valamely létrehozott program hatálya alá tartozó, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok a finanszírozási megállapodás aláírásával bármikor csatlakozhatnak a programhoz.
- (10) Ha egy részt vevő ország vállalja, hogy részt vesz egy közös operatív program társfinanszírozásában, a programban tisztázni kell ennek részleteit, valamint a társfinanszírozás ellenőrzésének, nyújtásának, felhasználásának és nyomon követésének a szükséges biztosítékait. A kapcsolódó finanszírozási megállapodást valamennyi részt vevő országnak, továbbá a közös operatív program irányító hatóságának vagy az irányító hatóságnak otthont adó országnak is alá kell írnia.
- (11) A közös operatív programok olyan eszközökből és olyan pénzügyi eszközökhöz való pénzügyi hozzájárulásokról is rendelkezhetnek, amelyek vissza nem fizetendő támogatásokkal kombinálhatók az érintett eszközök szabályai szerint, feltéve hogy ez hozzájárul a közös operatív programok prioritásainak megvalósításához.
- (12) A partnerség elve alapján a részt vevő országok és adott esetben helyi hatóságaik közösen választják ki az uniós támogatásban részesítendő intézkedéseket oly módon, hogy azok összhangban legyenek a közös operatív program prioritásaival és intézkedéseivel.

(13) Különleges és megfelelően indokolt esetekben, amennyiben

- a) a részt vevő országok közötti, vagy az Unió és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő valamely egyéb ország közötti kapcsolatokból eredő problémák miatt nem nyújtható be közös operatív program,
- b) a közös operatív program a részt vevő országok közötti kapcsolatokból eredő problémák miatt nem hajtható végre,
- c) a részt vevő országok 2017. június 30-ig nem nyújtották be a közös operatív programot a Bizottságnak, vagy
- d) a program elfogadását követő év végéig a program által érintett, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok egyike sem írta alá a vonatkozó finanszírozási megállapodást,

a Bizottság az érintett tagállam(ok)kal folytatott konzultációt követően megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy az érintett tagállam/tagállamok felhasználhassa/felhasználhassák az ERFA-ból a közös operatív programhoz nyújtott hozzájárulást az 1299/2013/EU rendelet 4. cikkének (7) és (8) bekezdése alapján.

(14) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időre szóló, határokon átnyúló együttműködési intézkedések vagy programok több évre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásai éves részletekre bonthatók.

11. cikk

A közös operatív programok irányítása

- (1) A közös operatív programokat általában a tagállamokkal megosztott irányítás keretében kell végrehajtani. Mindazonáltal a részt vevő országok javasolhatják a közvetett irányítás keretében történő végrehajtást is, mely esetben az irányítást egy, a 966/2012/EU, Euratom rendelet jegyzékében szereplő szervezet végzi az e rendelet 12. cikkének (2) bekezdésében említett végrehajtási szabályokkal összhangban.
- (2) A Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján meggyőződik arról, hogy megosztott irányítás esetén a tagállam, illetve közvetett irányítás esetén a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb ország, illetve a nemzetközi szervezet olyan irányítási és kontrollrendszereket alakított ki és működtet, amelyek megfelelnek a 966/2012/EU, Euratom rendeletnek, valamint e rendeletnek és az e rendelet 12. cikkének (2) bekezdésében említett végrehajtási szabályoknak.

A tagállamok, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országok és az érintett nemzetközi szervezetek biztosítják irányítási és kontrollrendszereik hatékony működését, a tranzakciók jogszerűségét és szabályosságát, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének betartását. Ők felelősek a programok irányításáért és kontrolljáért.

A Bizottság előírhatja a tagállamnak, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyéb országnak, illetve az érintett nemzetközi szervezetnek, hogy vizsgálja meg az e cím alapján támogatott műveletek kiválasztására vagy végrehajtására, illetve az irányítási és kontrollrendszerek működésére vonatkozóan a Bizottsághoz benyújtott panaszokat.

- (3) Annak érdekében, hogy a közös operatív programok megfelelően előkészítettek legyenek a végrehajtásra, a közös operatív program Bizottsághoz való benyújtását követően felmerült költségek 2014. január 1-jétől számolhatók el.
- (4) Amennyiben a(z) .../2014/EU rendelet^{*} 8. cikkének (7) bekezdése szerint korlátozott a támogathatóság, az e cikk (1) bekezdésben említett szervezet, amely ajánlattételi és ajánlati felhívásokat indíthat, ilyen esetekben jogosult a nem támogatható országok ajánlattevőit, pályázóit és részvételre jelentkezőit, valamint a nem támogatható származású árukat támogathatóként elfogadni a(z) .../2014/EU rendelet^{*} 8. cikkének (2) bekezdésével és 9. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

12. cikk

A határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó végrehajtási szabályok

- (1) Az e címben foglaltak végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezéseket meghatározó végrehajtási szabályokat a(z) .../2014/EU rendelet^{*} 16. cikke (3) bekezdésében hivatkozott vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

^{*} HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) A végrehajtási szabályok hatálya alá tartozó kérdések között szerepelnek többek között a következőkre vonatkozó részletes rendelkezések:
- a) a társfinanszírozás aránya és módszerei;
 - b) a közös operatív programok tartalma, elkészítése, módosítása és lezárása;
 - c) a programstruktúrák szerepe és funkciója, például a közös monitoring bizottság, az irányító hatóság és annak közös technikai titkársága – ideértve azok helyzetét, hatékony azonosítását, elszámoltathatóságát és felelősségét –, az irányítási és kontrollrendszerek leírása, valamint az uniós támogatás technikai és pénzügyi irányítására vonatkozó feltételek, ideértve a kiadások támogathatóságát is;
 - d) visszafizetési eljárások valamennyi részt vevő országban;
 - e) monitoring és értékelés;
 - f) láthatósági és tájékoztatási tevékenységek;
 - g) a(z) .../2014/EU rendelet^{*} 6. cikkének (2) bekezdésében említett megosztott és közvetett irányítás.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

13. cikk

Felhatalmazás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján módosítsa a II. mellékletet. A félidős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően és az e félidős felülvizsgálati jelentésben foglalt ajánlások alapján a Bizottság legkésőbb 2018. március 31-ig elfogad egy felhatalmazáson alapuló jogi aktust a II. melléklet módosításáról.

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.
- (2) A Bizottság 13. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2020. december 31-ig terjedő időszakra szól.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 13. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (5) A 13. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

A bizottság

A Bizottságot az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

16. cikk

Az 1. cikk hatálya alá nem tartozó harmadik ország részvétele

- (1) Ha a körülmények alapján ez kellően indokolt, valamint az uniós finanszírozás koherenciájának és hatékonyságának biztosítása vagy a regionális vagy transzregionális együttműködés támogatása érdekében a Bizottság eseti alapon dönthet úgy, hogy a(z) .../2014/EU rendelet* 2. cikkével összhangban a támogathatóságot azokra az országokra, területekre és térségekre is kiterjeszti, amelyek egyébként nem lennének jogosultak a finanszírozásra.
- A(z) .../2014/EU rendelet* 8. cikkének (1) bekezdésétől eltérve az érintett országok, területek és térségek természetes és jogi személyei részt vehetnek az ilyen intézkedéseket végrehajtó eljárásokban.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében említett lehetőségére vonatkozóan a 7. cikkben említett programozási dokumentumok keretében lehet rendelkezéseket hozni.

17. cikk

Pénzügyi keretösszeg

- (1) Az e rendelet végrehajtására elkülönített pénzügyi keretösszeg a 2014-2020-as időszakra folyó áron 15 432 634 000 EUR. A pénzügyi keretösszeg legfeljebb 5 %-a fordítható a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti határokon átnyúló együttműködési programokra.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) Az éves előirányzatokat az Európai Parlament és a Tanács engedélyezi a többéves pénzügyi keretben meghatározott korlátokon belül.
- (3) Az 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 18. cikkének (4) bekezdésében említettek szerint a különböző külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó eszközökből – nevezetesen: a .../2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel^{2*} létrehozott fejlesztési együttműködési eszközökből, az ENI-ből, a .../2014/EU^{**} rendelettel létrehozott előcsatlakozási támogatási eszközökből (IPA II) és a .../2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel^{3***} létrehozott partnerségi eszközökből – 1 680 000 000² EUR indikatív összeget kell elkülöníteni a partnerországokba és a partnerországokból az Unióba irányuló, tanulási célú mobilitással kapcsolatos, az 12388/2013/EU rendelet értelmében vett intézkedésekre, és az ezen országok hatóságaival, intézményeivel és szervezeteivel folytatott együttműködésre és szakpolitikai párbeszédre. E pénzeszközök felhasználására az 1288/2013/EU rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 50. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete (...) a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról (HL L ...).

* HL: kérjük, illesszék be a PE-CONS 127/13 (2011/0406 (COD)) dokumentumban szereplő jogi aktus számát, dátumát és hivatkozásait.

** HL: kérjük, illesszék be a PE-CONS 123/13 (2011/040 (COD)) dokumentumban szereplő jogi aktus számát.

³ Az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete (...) a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló partnerségi eszköz létrehozásáról (HL L ...).

*** HL: kérjük, illesszék be a PE-CONS 128/13 (2011/0411 (COD)) dokumentumban szereplő jogi aktus számát, dátumát és hivatkozásait.

A finanszírozást két többéves előirányzaton keresztül kell biztosítani, melyek kizárólag az első négy, illetve a fennmaradó három évre terjednek ki. E finanszírozás elosztásának szerepelnie kell e rendeletben meghatározott többéves indikatív programozásban, az érintett országok megállapított igényeivel és prioritásaival összhangban. Ezek az előirányzatok jelentősebb előre nem látott körülmények vagy fontos politikai változások esetén felülvizsgálhatók, az Unió külső tevékenységeinek prioritásaival összhangban.

18. cikk

Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozattal összhangban kell alkalmazni.

19. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről

az elnök

a Tanács részéről

az elnök

I. MELLÉKLET

Az 1. cikkben említett partnerországok a következők:

Algéria

Örményország

Azerbajdzsán

Belarusz

Egyiptom

Grúzia

Izrael

Jordánia

Libanon

Líbia

Moldovai Köztársaság

Marokkó

megszállt palesztin területek

Szíria

Tunézia

Ukrajna

II. MELLÉKLET

Az e rendelet szerinti uniós támogatás prioritásai

A 2. cikk rendelkezései szerinti egyedi célkitűzések támogatását célzó uniós finanszírozásnak – a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott, közösen elfogadott dokumentumokat is figyelembe véve – az e melléklet 1., 2. és 3. pontjában meghatározott prioritásokat kell követnie.

A prioritások némelyike több programtípus esetében is releváns lehet. A prioritások ezen indikatív jellegű felsorolásának esetleges módosítása során tiszteletben kell tartani a megosztott szerepvállalás elvét.

E különböző prioritások keretében az intézkedések tárgyát olyan átfogó kérdéskörök alkotják, mint például a valódi és tartós demokrácia, az emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség, a korrupció elleni küzdelem, valamint a környezet védelme.

1. Bilaterális szinten az uniós támogatás az eset függvényében többek között az alábbi prioritásokra irányul:
 - emberi jogok, jó kormányzás és jogállamiság, és ennek keretében az igazságügy, a közigazgatás és a biztonsági ágazat reformja;
 - intézményi együttműködés és kapacitásfejlesztés, többek között az uniós megállapodások végrehajtása céljából;
 - a civil társadalom szereplőinek, illetve a reformfolyamatokban és a demokratikus átmenetekben betöltött szerepüknek a támogatása;

- fenntartható és inkluzív gazdasági fejlődés – regionális és helyi szinten is –, valamint területi kohézió;
- a szociális ágazatok fejlesztése – különös tekintettel a fiatalokra –, melynek fókuszpontjában a társadalmi igazságosságnak, a kohézióknak és a foglalkoztatásnak kell állnia;
- kereskedelem- és magánszektor-fejlesztés, beleértve a kis- és középvállalkozásoknak, a foglalkoztatásnak és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek megvalósításának támogatását is;
- mezőgazdasági és vidékfejlesztés, az élelmezésbiztonságot is beleértve;
- a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás;
- energetika, fókuszban az energiahatékonysággal és a megújuló energiával;
- közlekedés és infrastruktúra;
- oktatás és készségfejlesztés, a szakoktatást és -képzést is beleértve;
- mobilitás- és migrációkezelés, a migránsok védelmét is beleértve;
- bizalomerősítés, valamint a konfliktusok megelőzését és rendezését segítő egyéb intézkedések, az érintett lakosság támogatását és az újjáépítést is beleértve.

Az e pont szerinti prioritások keretében az e rendeletben meghatározott célok közül többhöz is hozzájárulás biztosítható.

2. A több országra is kiterjedő uniós támogatás az esettől függően többek között az alábbi prioritásokra irányul:
- emberi jogok, jó kormányzás és jogállamiság;
 - intézményi együttműködés és kapacitásfejlesztés;
 - regionális együttműködés, mindenekelőtt a keleti partnerség, az Unió a Mediterrán Térségért és a partnerség a demokráciáért és a közös jólétért keretében;
 - felsőoktatás és felsőfokú készségfejlesztés, hallgatói és oktatói mobilitás, ifjúság és kultúra;
 - fenntartható gazdasági fejlődés, kereskedelem- és magánszektor-fejlesztés, és a kis- és középvállalkozások támogatása;
 - energiaágazat, beleértve az energiahálózatokat is;
 - közlekedési és infrastrukturális összeköttetések;
 - – természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, beleértve a vízügy, a környezetbarát növekedés, a környezetvédelem, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése támogatását;
 - a civil társadalom támogatása;
 - mobilitás- és migrációkezelés;

- bizalomerősítés, valamint a konfliktusok megelőzését és rendezését segítő egyéb intézkedések;

Az e pont szerinti prioritások keretében az e rendeletben meghatározott célok közül többhöz is hozzájárulás biztosítható.

3. A határokon átnyúló együttműködési programok keretében nyújtott uniós támogatás az eset függvényében a következő prioritásokra irányul:

- gazdasági és társadalmi fejlődés;
- környezetvédelem, közegészségügy, biztonság és védelem;
- a személyek, a javak és a tőke mobilitása.

Az e pont szerinti prioritások közös kihívásokat tükröznek, és együttesen keretet biztosítanak a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő országok kapcsán alkalmazandó prioritások megállapításához. A programok kidolgozására a civil társadalom szervezeteinek bevonásával fog sor kerülni, amelyek – a helyi és regionális hatóságokkal együtt – a programok legfőbb kedvezményezettjei lesznek.

Finanszírozási keret programtípusonként

Kétoldalú programok: legfeljebb 80 %

Több országra kiterjedő programok: legfeljebb 35 %

Határokon átnyúló együttműködési programok: legfeljebb 5 %.